

צבאות ביום ההוא לבכי ולמספד.

מי ראה את ההפלה בכל הרקיעים? מי ראה הפלפול והמספד ששם, עד שכל צבאות השמים חשבו שיתפכו כל העולמות?

אמר לה הקדוש ברוך הוא לכנסת ישראל: בתי יחידתי שלי, תלכי לכסות עליהם ולדור עם בנינו. אמרה לו: רבון העולם, לא אלף! אחר שרביית אותם ותקנת אותם וגדלת אותם, אהיה רואה לשונאיהם שאוכלים אותם, ותשפח אותם שם! אז נשבע לה הקדוש ברוך הוא להקימה ולגאל את ישראל ולהוציאם מן הגלות, כמו שנאמר (ירמיה לא) כה אמר ה' מנעי קולך מבכי וגו', ויש תקוה לאחריתך כו', ושבו בנים לגבולם.

ועל זה יצאה מלפניו. פיון שייצאה מלפניו, פתח הקדוש ברוך הוא על כל צבאות השמים, ואמר איכה יועם זהב, וכל אותה הקינה של אלפא ביתא, הקדוש ברוך הוא לבדו אמר אותה, אחר כך קשר אהבה בקינה ההיא וחתמו הפתקים.

וכעת נחזר לפרשה, שודאי הגלות נמשכת. (במדבר כד) אראנו ולא עתה. למי אמר אראנו? לאותו שנאמר עליו פי איננו, פשיבא לפקד את האילת. ולא עתה - ולא לזמן קרוב. אשורנו ולא קרוב - הסתפלתי בו, אבל לא כעת, אלא לזמן רחוק.

דרך כוכב מיעקב, רבי רבי, כמה נסתרות כלולים כאן. פתח ואמר, (בראשית ב) ויפל ה' אלהים תרדמה על האדם וישן. כשברא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון, ברא אותו דו פרצופים, והיו מחברים

ברוך הוא פדין, (ישעיה כב יב) ויקרא אדני יהוה צבאות ביום ההוא לבכי ולמספד.

מאן חמא ערטורא בכלהו רקיעין. מאן חמא בלפולא ומספידא דתמן. עד דכל חיילי שמיא חשיבו, דכל עלמין יתהפכו.

אמר לה קודשא בריך הוא לכנסת ישראל, בתי יחידתי דילי, תהך לחפייא עלייהו, ולדיירא עם בנן. אמרה ליה, מארי דעלמא, לא איהך. פתר דרביית לון, ותקיניית לון, וגדילית לון. אהי חמית לשנאיהון דאכלי לון, ותינשי לנא תמן. פדין אומי קודשא בריך הוא לה, לאקמא לה, ולמפרק לון לישראל, ולאפקא לון מגלותא. כמה דאת אמר, (ירמיה לא טו) כה אמר ה' מנעי קולך מבכי וגו', ויש תקוה לאחריתך וכו', ושבו בנים לגבולם.

ועל דא נפקת מקמיה. פיון דנפקת מקמיה, פתח קודשא בריך הוא על כל חיילי שמיא ואמר (איכה ד א) איכה יועם זהב, וכל ההוא קינה דאלפא ביתא, קודשא בריך הוא בלחודוי אמר לה, לבתר קשר רחימין בההוא אליא וחתמו פתקין.

והשתא אהדרנא לפרשתא, דודאי גלותא אתמשך. אראנו ולא עתה, למאן קאמר אראנו. למה הוא דאיתמר עלוי פי איננו. פד ייתי לפקדא לאיילתא. ולא עתה, ולא לזמן קרוב. אשורנו ולא קרוב, אסתפלנא ביה, אבל לאו כעין, אלא לזמן רחוק.

דרך כוכב מיעקב, רבי רבי, כמה רזין סתימין פלילין קא. פתח ואמר, (בראשית ב כא) ויפל ה' אלהים תרדמה על האדם וישן. פד ברא קודשא בריך הוא לאדם קדמא, דו פרצופין בראו, והו מתחברן פחדא בלא פירודא. מאי טעמא. בגין דכתיב, (שם ה ב) זכר ונקבה בראם,

יחד בלי פרוד. מה הטעם? משום שכתוב (שם ה) זכר ונקבה בראם, בלי פרוד, ולא כתוב בראו, אלא בראם.

בין שנבראו, היו יחד זה עם זה בשוה. מה עשה לו הקדוש ברוך הוא? נסר אותו נסירה, ונטל ממנו את הנקבה, והתקין אותה בכמה תקונים, וקשט אותה בכמה קשטים, והלביש אותה בכמה לבושים.

באיזה מקום? בגן עדן התקין אותה. כמה קשטים קשט אותה? שבעים. והם שבעים פנים לתורה. כמה תקונים תקן לה? שלשה עשר תקונים. הם שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן. כמה לבושים הלביש אותה? ששה לבושים. והם ששה סדרי משנה, בשש פנים.

כך התקונים הללו, וכל הקשטים הללו, וכל הלבושים הללו, עשה לה הקדוש ברוך הוא שם בגן עדן, ואחר כך (בראשית ב) ויביאה אל האדם. ואדם היכן היה? במקום הנקדה של ציון, ששם בית המקדש. ומשם נטל אותם והכניסם לגן עדן, וברך אותם ברכת חתנים.

וזה סוד (במדבר כד) דרך פוכב מיעקב. דרך וקשט ותקן אותו הפוכב שנטל מיעקב. שמשום כך, בשבילה יתגלה מי שיתגלה. משום ששל זה היה בא אליה, ונמשך ממעלה למטה. וקם שכט מישראל - זה עץ החיים. וקם, כמו שנאמר (שם ו) והקמתי את בריתי.

וכשזה יהיה - ומחץ פאתי מואב וגו'. כל אותם הצדדים שנאחזים בעץ התחתון, יעברו ויוסרו.

ממנו. ואז, (שם ב) ויאמר האדם זאת הפעם. זה זמן העדונים והענוגים להשתעשע יחד, ולא כשאר הפעמים שהצד הרע נאחז בינינו. אבל כעת אין בלבול של הצד האחר עמנו, אלא עצם

בלא פירודא, ולא כתיב בראו, אלא בראם. בין דאתבריו, הו' פחדא דא עם דא, בשיקולא. מה עבד ליה קודשא בריך הוא. נסר ליה נסירו, ונטל לנוקבא מניה, ואתקין לה בכמה תיקונים, וקשטה בכמה קישוטין, ואלביש לה בכמה לבושין.

באן אתר, בגנתא דעדן אתקין לה. כמה קישוטין קשט לה. שבעין. ואינון שבעים פנים דאורייתא. כמה תיקונים תקין לה. תליסר תיקונים. אינון תליסר מכילין, דאורייתא נדרשת בהו. כמה לבושין אלביש לה. שית לבושין. ואינון שית סדרי משנה, בשית אנפין.

כך הני תיקונים, וכל הני קישוטין, וכל הני לבושין, עבד לה קודשא בריך הוא תמן בגנתא דעדן, ולבתר (שם ב כב) ויביאה אל האדם. ואדם היכן הוה. באתר הנקדה דציון, דבי מקדשא תמן. (דף סח ע"ב) ומתמן נטיל לון, ואעיל לון בגנתא דעדן, ובריה לון ברפת חתנים.

ורזא דא, דרך פוכב מיעקב. דרך וקשט ותקין ההוא פוכב, דאתנטיל מיעקב. דבגין כך, בגינה יתגלי, מאן דיתגלי. בגין דעל דא הוה אתי לגבה, ואתמשך מעילא לתתא. וקם שכט מישראל, דא אילנא דחיי. וקם: כמה דאת אמר, (שם ו יח) והקמתי את בריתי.

וכר יהא דא, ומחץ פאתי מואב וגו'. כל אינון סטרין דאתאחדן באילנא תתאה, יתעברון ויתעדון מניה. בדין, (שם ב כג) ויאמר האדם זאת הפעם. דא זמנא דעדונים וענוגין, לאשתעשעא פחדא ולא כשאר זמנין דסטרא בישא אתאחדת ביננא. אבל השתא לית

ממנו. ואז, (שם ב) ויאמר האדם זאת הפעם. זה זמן העדונים והענוגים להשתעשע יחד, ולא כשאר הפעמים שהצד הרע נאחז בינינו. אבל כעת אין בלבול של הצד האחר עמנו, אלא עצם

מַעֲצָמִי, וְלֹא שְׁתּוּף אַחֵר שֶׁל רַע.
עֲצָם מַעֲצָמִי - אִיזֵר הָאֶסְפֶּקְלָרִיָּה
הַמְּאִירָה מִמֶּשׁ. וּבִשְׁרֵי מִבְּשָׁרִי -
מִלְּבוּשׁ מְאוֹתוֹ מִלְּבוּשׁ שֶׁהִתְלַבֵּשׁ
בּוֹ הָאוֹר הָעֲלִיּוֹן שְׁלִי. לְזֹאת יִקְרָא
אִשָּׁה - בְּשִׁלְטוֹן עֲלִיּוֹן עַל כָּל
הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא תִסּוּר לְעוֹלָם. אִזֵּר
(דניאל ב) תִּדְרֹךְ וְתִסָּפֵר כָּל אֱלוֹ
הַמַּלְכִּיּוֹת, וְהִיא תִקּוּם לְעוֹלָמִים.
אַרְאֵנוּ וְלֹא עֲתָה - הָרִאִיָּה הַזֹּאת
שֶׁאֲנִי רוֹאֶה, עֲתִיד אֲנִי לִרְאוֹתוֹ
וְלִהְיוֹת קֶרֶב יָחִיד. וְלֹא עֲתָה - בְּגִלּוֹת
בְּכָל, בְּאוֹתוֹ הַבֵּית שֶׁבָּנוּ עוֹלֵי
גוֹלָה. אֲשׁוּרֵנוּ - אֲנִי עֲתִיד
לְהִסְתַּפֵּל בּוֹ פָּנִים בְּפָנִים. וְלֹא
קֶרֶב - אֲלֹא בְּאוֹתוֹ הַבֵּית
הָאֲחֵרוֹן. שְׁבִין זֶה וּבִין זֶה לֹא
הָיָה נִחַת, וְלֹא קֶרֶבָה וְאַחֲדוּת
בְּרִאיוֹי.

אִי רַבִּי אִי רַבִּי, כְּמָה קֶשֶׁה הַדְּבָר,
כְּמָה אֲרוֹךְ הַזְּמַן, כְּמָה צָרוֹת עַל
צָרוֹת מְזַמְּנִים לְשׁוֹנְאֵיהֶם שֶׁל
יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוֹת, וְכְמָה חֵיוֹת
יִשְׁלִטוּ, וְכְמָה יִשְׁאָגוּ לְטֶרֶף טֶרֶף
שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּכָל זְמַן וְזְמַן עַד סוֹף
הַיָּמִים.

לְסוֹף הַיָּמִים, כְּפִי שְׁעָה שֶׁל יוֹם,
בְּזְמַן שְׁזֹרֵחַ הַשֶּׁמֶשׁ, מִהַיּוֹם
הַשָּׁשִׁי, בְּשַׁעֲהַ שִׁזְדָּמְנוּ לְפִי מִנֵּן
הַשָּׁנִים שֶׁל יוֹבֵל וְשִׁמְשָׁה יָחִיד,
שֶׁהוּא רַע"ד מִהַיּוֹם הַשָּׁשִׁי. עֲתִיד
קוֹל אֶחָד לְהִתְעוֹרֵר מִרוּם רוּמִי
הַרְקִיעִים, קוֹל עֶצוֹב בְּמִרְיּוֹת,
מִה שֶׁלֹּא הָיָה כִּף מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָאוּ
הָעוֹלָמוֹת.

וְהַקּוֹל הַהוּא יִהְיֶה דֶק, בְּחִשָּׁאִי,
בְּמִרְיּוֹת וְעֶצְבוֹת, יוֹרֵד וְעוֹלָה,
עוֹלָה וְיוֹרֵד, וְכֵן אוֹמֵר: אֵילַת
אֲהָבִים הִייתָ לִי מִיָּמִים
הָרִאשׁוֹנִים וְנִשְׁכַּחַת מִמֶּנִּי.
אֲהָבוֹת קִימוֹת הָיוּ לִי עִמָּה. אֲנִי
נִזְכָּר שְׁחוֹתֶם דִּיּוֹקְנָה הָיָה חֲתוּם
עַל לְבִי, וְהָיָה חֲתוּם עַל זְרוּעִי,
וְהָיָה חֲזָקָה בְּתוֹכִי אֲהָבָתָה,

עֲרֻבוּכִיָּה דִּסְטָרָא אַחֲרָא עֲמָנָא, אֲלֹא עֲצָם
מַעֲצָמִי, וְלֹא שִׁיתּוּפָא אַחֲרָא דְּבִישׁ.

עֲצָם מַעֲצָמִי, נִהִירוּ דְּאֶסְפֶּקְלָרִיָּה דְּנִהָרָא
מִמֶּשׁ. וּבִשְׁרֵי מִבְּשָׁרִי, מִלְּבוּשָׁא מִהֵהוּא
מִלְּבוּשָׁא דְּאֶתְלַבֵּשׁ בֵּיהּ נִהוּרָא עֵילָאָה דִּילִי.
לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה, בְּשִׁלְטֻנוּתָא עֵילָאָה עַל כָּל
עֲלָמָא, דְּלֹא תַעֲדִי לְעֵלָם. בְּדִין תִּדְיִק וְתִסִּיף
כָּל מַלְכוּתָא וְהִיא תִקּוּם לְעֲלָמִיָּא.

אַרְאֵנוּ וְלֹא עֲתָה, רִאִיָּה דֹא דְאַנָּא חֲמִינָא,
זְמִינָא לְמַחְמִי לִיה, וְלֹא תִקְרָבָא כְּחִדָּא.

וְלֹא עֲתָה, בְּגִלּוֹתָא דְּבְכָל, בְּהֵהוּא בֵּיתָא דְּכְנוּ
עוֹלֵי גוֹלָה. אֲשׁוּרֵנוּ, אֲנָא זְמִינָא לְאַסְתַּפְלָא
בֵּיהּ אֲנַפִּין בְּאַנַפִּין. וְלֹא קֶרֶב, אֲלֹא בְּהֵהוּא
בֵּיתָא בְּתִרְיִיתָא. דְּבִין בְּהִאי וּבִין בְּהִאי, לֹא
הָיָה נִיִּיחָא, וְלֹא קוֹרְבָא וְאַחֲדוּתָא כְּדָקָא יְאוֹת.

אִי רַבִּי אִי רַבִּי, כְּמָה קֶשֶׁה מְלָה, כְּמָה אֲרוֹךְ
זְמַנָּא, כְּמָה עָאקוּ עַל עָאקוּ, זְמִינִין
לְשִׁנְאִיָּהוֹן דִּישְׂרָאֵל בְּגִלּוֹתָא, וְכְמָה יִשְׁלִטוֹן
חֵיווּתָא, וְכְמָה יִשְׁאָגוֹן לְמִיטְרָף טֶרֶפִין
דִּישְׂרָאֵל, בְּכָל זְמַנָּא וְזְמַנָּא עַד סוֹף יוֹמִיָּא.

לְסוֹף יוֹמִיָּא, כְּפּוּם שְׁעָתָא דִּיוֹמָא, בְּעִידִין דִּי
זֶרַח שְׁמֶשׁא, מִן יוֹמָא שְׁתִּיתָאָה,
בְּשַׁעֲתָא דִּיזְדָּמְנוֹן לְפּוּם מִנֵּן שְׁנִין, דִּיּוֹבֵל
וְשִׁמְשָׁה כְּחִדָּא, דְּאִיָּהוּ רַע"ד (נ"ל שפ"ד) מִן יוֹמָא
שְׁתִּיתָאָה. זְמִינָא קֵלָא חִדָּא לְאַתְעָרָא מִרוּם
רוּמִי רְקִיעִין, קֵלָא עֶצִיב בְּמִרְיּוֹ, מִה דְּלֹא
הָיָה חֲכִי מִן יוֹמָא דְּאַתְבְּרוֹן עֲלָמִין.

וְהַחֲוָא קֵלָא יְהוִי דְּקִיק, בְּחִשָּׁאִי, בְּמִרְיּוֹ,
וְעֶצִיבוּ, נַחֲתִית וְסִלִּיק, סִלִּיק וְנַחֲתִית, וְכֵן

אֲמַר, אֵילַת רְחִימִין הָיָה לִי מִן יוֹמִין קְדָמָאִין,
וְאַתְנַשִּׂיאת מִינָאִי. רְחוּמִין קִיִּימִין הָיוּ לִי
בְּהִדָּה, אֲדַפְרָנָא דְּחוֹתָמָא דִּיּוֹקְנָה הָיָה חֲתִים
עַל לְבִי, וְהָיָה חֲתִים עַל דְּרוּעָאִי, וְהָיָה תִקִּיף